

بسم الله الرحمن الرحيم

گزارش پروژه دوم آزمایشگاه سیستم عامل

دکتر کارگهی

دکتر زحمتکش

پوريا مهديان ۸۱۰۱۰۱۵۳۰

محمدطاها مجلسی کوپائی ۸۱۰۱۰۱۵۰۴

علیرضا کریمی ۸۱۰۱۰۱۴۹۲

آبان ۱۴۰۳

لینک گیت هاب:

https://github.com/tahamajs/xv6-Modified_OS_Lab_Projects/tree/03950814ccd182af8aac96eec2f4489b283b6df/Phase2

پاسخ به سوالات

سوال ۱: کتابخانه‌های سطح کاربر در xv6، برای ایجاد ارتباط میان برنامه‌های کاربر و کرنل به کار می‌روند. این کتابخانه‌ها شامل توابعی هستند که از فراخوانی‌های سیستمی استفاده می‌کنند تا دسترسی به منابع سخت‌افزاری و نرم‌افزاری سیستم عامل ممکن شود. با تحلیل فایل‌های موجود در متغیر ULIB در xv6، توضیح دهید که چگونه این کتابخانه‌ها از فراخوانی‌های سیستمی بهره می‌برند؟ همچنین، دلایل استفاده از این فراخوانی‌ها و تاثیر آنها بر عملکرد و قابلیت حمل برنامه‌ها را شرح دهید.

توی سیستم‌عامل xv6، کتابخانه‌های سطح کاربر مثل ULIB به رابط بین برنامه‌های کاربر و کرنل ایجاد می‌کنند. این کتابخانه‌ها توابعی دارند که بهشون می‌گیم "Wrapper" که کارشون اینه که سیستم‌کال‌ها رو طوری ارائه بدن که برنامه‌های کاربر بتونن بدون دسترسی مستقیم به منابع سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری، کارهایی مثل مدیریت فایل یا ارتباط بین فرآیندها رو انجام بدن.

چجوری ULIB از سیستم‌کال‌ها استفاده می‌کنه

فایل‌هایی که توی ULIB هستن، مثل `ulib.c` و `usys.S`، توابعی رو دارن که سیستم‌کال‌ها رو پوشش می‌دن و باعث می‌شن برنامه‌های کاربر راحت‌تر بتونن به این سیستم‌کال‌ها دسترسی داشته باشن. برای مثال، توابعی مثل `write` که برای نوشتن توی فایل هست، از `syscall` استفاده می‌کنه تا درخواستش به کرنل فرستاده بشه. این‌جوری `write` خودش مستقیم به کرنل وصل نمیشه، بلکه از `syscall` کمک می‌گیره تا کرنل کار رو انجام بده.

مثال ساده از تابع `write` در `ulib.c`

در `uLib.c`، تابع `write` یک نمونه ساده از یک "Wrapper" هست. کد این تابع به شکل زیره:

```
int write(int fd, const void *buf, int n){return syscall(SYS_write, fd, buf, n);}
```

اینجا `write` به عنوان یه واسط عمل می‌کنه و به جای اینکه مستقیم به کرنل وصل بشه، از `syscall` استفاده می‌کنه. `SYS_write` هم شناسه‌ی سیستم‌کال `write` هست که کرنل از طریق اون متوجه می‌شه که باید عملیات نوشتن رو انجام بده.

مزایای این کار چیه؟

1. **انتزاع و قابلیت حمل: ULib** باعث میشه که برنامه‌ها نیازی به دونستن جزئیات کرنل نداشته باشن. اگه `xv6` بخواد روی یه سیستم جدید پورت بشه، تنها چیزی که باید تغییر کنه پیاده‌سازی `syscall` هست و برنامه‌های کاربر همونطور باقی می‌مونن.
2. **ایمنی و نگهداری:** این روش تضمین می‌کنه که همه دسترسی‌ها به کرنل از طریق یه روش استاندارد انجام بشه. اگه تغییری در امنیت یا مدیریت خطا نیاز باشه، این تغییرات می‌تونه فقط تو توابع `ULIB` اعمال بشه، بدون اینکه برنامه‌های کاربر تغییر کنن.

چرا از سیستم‌کال‌ها استفاده می‌کنیم؟

- **انتزاع:** برنامه‌ها نیازی ندارن بدونن کرنل دقیقاً چطوری کار می‌کنه.
- **قابلیت حمل:** برنامه‌ها می‌تونن روی نسخه‌های مختلف `xv6` بدون تغییر اجرا بشن.
- **کارایی:** `ULIB` کمک می‌کنه که کدهای کاربر مرتب‌تر و ساده‌تر بشن و از تکرار کدها جلوگیری بشه.

نکته‌ای درباره پیاده‌سازی `write`

تابع `write` توی سیستم‌های مختلف یه تابع رایجه، اما پیاده‌سازی اون ممکنه بسته به سخت‌افزار یا کرنل فرق کنه. `ULIB` این تفاوت‌ها رو پنهان می‌کنه و باعث میشه برنامه‌ها بدون نیاز به تغییر، روی سیستم‌های مختلف هم کار کنن.

به‌طور کلی، کتابخانه‌های سطح کاربر `ULIB` تو `xv6` به برنامه‌ها کمک می‌کنن که به راحتی و با امنیت بیشتری از منابع سیستم‌عامل استفاده کنن و همزمان قابل‌حمل‌تر و پایدارتر باشن.

سوال ۲: فراخوانی‌های سیستمی تنها روش برای تعامل برنامه‌های کاربر با کرنل نیستند. چه روش‌های دیگری در لینوکس وجود دارند که برنامه‌های سطح کاربر می‌توانند از طریق آنها به کرنل دسترسی داشته باشند؟ هر یک از این روش‌ها را به اختصار توضیح دهید.

1. سیستم‌فایل‌های `proc/` و `sys/`

• `proc/`:

- این سیستم‌فایل مجازی شامل اطلاعاتی در مورد وضعیت کرنل و فرآیندهای در حال اجرا در سیستم است. این فایل‌ها در واقع به برنامه‌های کاربر اجازه می‌دهند که به اطلاعات داخلی کرنل دسترسی پیدا کنند، بدون اینکه نیازی به فراخوانی مستقیم سیستم کال‌ها داشته باشند.
- برخی از فایل‌های رایج در `proc/` عبارتند از:
 - `proc/cpuinfo/`: اطلاعات مربوط به پردازنده (مثل تعداد هسته‌ها، مدل، سرعت کلاک و ...).
 - `proc/meminfo/`: اطلاعات مربوط به حافظه سیستم، شامل حافظه آزاد، استفاده‌شده و ...
 - `proc/[pid]/status/`: وضعیت فرآیندها، مانند میزان حافظه مصرفی و وضعیت اجرایی.
- برنامه‌ها می‌توانند با استفاده از توابع فایل استاندارد مثل `read`، `open` و `write` به این فایل‌ها دسترسی پیدا کنند.

• `sys/`:

- این سیستم‌فایل برای دسترسی به اطلاعات سخت‌افزاری و پارامترهای سیستم طراحی شده. در این دایرکتوری، اطلاعاتی در مورد دستگاه‌ها، درایورهای سخت‌افزاری و تنظیمات کرنل وجود دارد.
- به عنوان مثال:
 - `sys/class/net/`: اطلاعات مربوط به رابط‌های شبکه.
 - `sys/block/sda/`: اطلاعات مربوط به دستگاه ذخیره‌سازی.
- برنامه‌ها می‌توانند از این دایرکتوری برای انجام تغییرات در پارامترهای دستگاه‌ها، مثل تغییر سرعت پردازنده یا تغییر تنظیمات دستگاه‌های ورودی/خروجی، استفاده کنند.

2. `ioctl` (کنترل ورودی/خروجی)

- **ioctl** به سیستم‌کال است که به برنامه‌های کاربر اجازه می‌دهد که دستورهای خاصی به درایورهای دستگاه ارسال کنند. این سیستم‌کال می‌تواند برای انجام عملیات‌هایی استفاده شود که نمی‌توان آن‌ها را با توابع ساده خواندن و نوشتن انجام داد.
- مثلاً می‌تونید از **ioctl** برای تنظیم ویژگی‌های یک دستگاه ورودی مانند ماوس یا کیبورد استفاده کنید یا حتی می‌تونید برای پیکربندی پارامترهای سخت‌افزاری به کار ببرید.
- یکی از استفاده‌های معمول **ioctl** در برنامه‌های شبکه است، جایی که برای پیکربندی رابط‌های شبکه یا مدیریت جداول مسیریابی از آن استفاده می‌شود.

3. سوکت‌ها (Netlink و Unix Domain Sockets)

• Netlink Sockets:

- این سوکت‌ها به برنامه‌های کاربر این امکان رو می‌دهند که با ماژول‌های کرنل ارتباط برقرار کنند، معمولاً برای مسایل مربوط به شبکه و نظارت بر سیستم. این سوکت‌ها به ویژه در زمان نیاز به ارتباط با کرنل برای مدیریت تنظیمات شبکه یا تعامل با ماژول‌های امنیتی مفید هستند.
- برای مثال، می‌توانید از Netlink برای پیکربندی رابط‌های شبکه، تغییر آدرس IP یا مسیریابی استفاده کنید.
- از Netlink برای ارسال پیام‌ها به کرنل و دریافت اطلاعات سیستم مانند وضعیت شبکه یا آمار پردازش بسته‌ها می‌توان استفاده کرد.

• Unix Domain Sockets:

- این سوکت‌ها برای ارتباط بین فرآیندهای مختلف درون یک سیستم استفاده می‌شوند. برخلاف سوکت‌های شبکه‌ای که برای ارتباط بین سیستم‌های مختلف طراحی شده‌اند، Unix Domain Sockets فقط در یک سیستم واحد عمل می‌کنند.
- این سوکت‌ها برای IPC (ارتباط بین فرآیندها) مورد استفاده قرار می‌گیرند. به عنوان مثال، فرآیندهایی که نیاز به ارسال داده‌های سریع به یکدیگر دارند، می‌توانند از این سوکت‌ها استفاده کنند.

4. حافظه مشترک (Shmget، mmap)

- حافظه مشترک یک روش کارآمد برای اشتراک‌گذاری داده‌ها بین فرآیندهای مختلف است. این روش از طریق تخصیص نواحی خاصی از حافظه به فرآیندها این امکان رو فراهم می‌کند که داده‌ها رو مستقیماً به اشتراک بذارند بدون اینکه نیاز به کپی کردن داده‌ها بین فرآیندها باشه.
- **shmget**: این سیستم‌کال برای ایجاد یا دسترسی به یک بخش حافظه مشترک استفاده می‌شود.
- **mmap**: این سیستم‌کال به فرآیندها اجازه می‌دهد که یک منطقه از حافظه (مثل بافر دستگاه یا بخش‌های خاص حافظه فیزیکی) رو به فضای کاربری خودشون مپ کنند. این روش می‌تواند برای انتقال داده‌ها با سرعت بالا، به خصوص برای پردازش‌های ویدئویی یا صوتی، مفید باشد.

5. سیگنال‌ها

- سیگنال‌ها یک روش برای اطلاع‌رسانی کرنل به برنامه‌های کاربر درباره رویدادهای مختلف، مثل خطاها یا درخواست‌های خاص هستند.
- به عنوان مثال:
 - **SIGSEGV**: خطای دسترسی به حافظه (Segmentation Fault).
 - **SIGTERM**: درخواست خاتمه به یک فرآیند.
 - **SIGINT**: قطع فرآیند به واسطه سیگنال Ctrl+C.
- برنامه‌ها می‌توانند از سیگنال‌ها برای واکنش به رویدادهای خاص استفاده کنند، مثلاً وقتی که یک سیگنال خاص به فرآیند ارسال می‌شود، برنامه می‌تونه یک تابع خاص (handler) رو اجرا کنه که رفتار مشخصی رو انجام بده.

6. فایل‌های دستگاه

- فایل‌های دستگاه در دایرکتوری **dev/** قرار دارند و نمایانگر دستگاه‌های سخت‌افزاری سیستم هستند. برنامه‌ها می‌توانند با استفاده از توابع فایل معمول (مثل **open**، **read** و **write**) با این فایل‌ها تعامل داشته باشند تا به دستگاه‌ها دسترسی پیدا کنند.
- به عنوان مثال:
 - **dev/sda/**: فایل مربوط به دیسک‌های سخت.
 - **dev/tty/**: فایل مربوط به ترمینال.
- برنامه‌ها می‌توانند با باز کردن این فایل‌ها و انجام عملیات‌های ورودی/خروجی روی اون‌ها، به دستگاه‌های سخت‌افزاری دسترسی پیدا کنند.

7. eBPF (فیلتر بسته برکلی گسترش‌یافته)

- eBPF یک فناوری قدرتمند است که به برنامه‌های کاربر این امکان رو می‌ده که برنامه‌های خود رو در کرنل اجرا کنند، اما به صورت امن و محدودشده. این فناوری به برنامه‌های کاربر این امکان رو می‌ده که فیلترهای شبکه، نظارت بر عملکرد سیستم یا ردیابی رو در سطح کرنل انجام بدن، بدون اینکه نیاز به تغییرات در کد کرنل باشه.
- eBPF از برنامه‌های کاربر برای انجام عملیات‌هایی مثل تجزیه و تحلیل ترافیک شبکه، شبیه‌سازی بسته‌ها یا نظارت بر سیستم‌های ورودی/خروجی استفاده می‌کنه. این رویکرد به کاهش هزینه‌های پردازشی و افزایش امنیت کمک می‌کنه.

سوال ۳:

دسترسی انتخابی به تله‌ها: نه همه تله‌ها و وقفه‌ها باید از حالت کاربر قابل دسترس باشند. برای مثال:

- **سیستم کال‌ها** (مثل `T_SYSCALL`) نقاط ورود کنترل‌شده‌ای به هسته هستند که به برنامه‌های کاربر این امکان را می‌دهند که درخواست‌هایی مثل دسترسی به فایل‌ها یا مدیریت حافظه کنند، با انجام بررسی‌های لازم.
- **وقفه‌های سخت‌افزاری یا همون interrupt ها** (مثل وقفه‌های مربوط به دیسک‌ها، تایمرها یا واسطه‌های شبکه) معمولاً محدود به هسته هستند چون نیاز به تعامل مستقیم با سخت‌افزار دارند یا ممکنه باعث مختل شدن عملکردهای دیگر سیستم بشوند.
- **خطاها یا همون fault ها** (مثل `T_PGFLT` برای خطاهای صفحه) هم مختص هسته هستند چون مدیریت حافظه مجازی به‌طور ایمن فقط توسط هسته انجام می‌شود.

نمی‌توان تمامی تله‌ها (traps) را با سطح دسترسی `DPL_USER` فعال کرد. این محدودیت به دلیل مسائل امنیتی و پایداری سیستم است. در سیستم‌عامل‌ها، مد کاربر و مد هسته به‌طور جداگانه از هم عمل می‌کنند تا از خرابکاری و دسترسی غیرمجاز جلوگیری شود.

1. **جداسازی مد کاربر و هسته:** در مد کاربر، برنامه‌ها دسترسی محدودی دارند و نمی‌توانند به منابع حساس مثل سخت‌افزار یا مدیریت حافظه دسترسی پیدا کنند. در حالی که مد هسته دسترسی کامل به این منابع دارد.
2. **تله‌های خاص برای دسترسی محدود:** تله‌هایی مثل `T_SYSCALL` که برای سیستم کال‌ها (system calls) استفاده می‌شوند، تنها نقاط کنترل‌شده‌ای هستند که به برنامه‌های کاربر اجازه می‌دهند درخواست‌هایی از هسته داشته باشند. دیگر تله‌ها که برای پردازش وقایع مانند خطاها یا وقفه‌های سخت‌افزاری استفاده می‌شوند، فقط به هسته مربوط هستند.
3. **دلیل محدودیت دسترسی در `DPL_USER`:** اگر تمام تله‌ها برای مد کاربر فعال بودند، برنامه‌های کاربر می‌توانستند به‌طور مستقیم به سخت‌افزار دسترسی پیدا کنند یا هسته سیستم را مختل کنند. به همین دلیل فقط `T_SYSCALL` با `DPL_USER` فعال است تا به برنامه‌های کاربر اجازه دهد از طریق سیستم کال‌ها به هسته دسترسی پیدا کنند و درخواست‌های خود را انجام دهند.

سوال ۴: در صورت تغییر سطح دسترسی، ss و esp روی پشته Push می‌شود. در غیراین صورت Push نمی‌شود. چرا؟

1. وقفه‌ها، تله‌ها و پشته

- وقتی یک وقفه یا تله رخ می‌دهد، پردازنده به‌طور خودکار اطلاعات مهمی را در پشته ذخیره می‌کند تا پس از پردازش وقفه، بتواند به حالت قبل بازگردد.
- این اطلاعات معمولاً شامل مقادیر رجیسترهای **cs** (Code Segment)، **eip** (Instruction Pointer)، **eflags** (Segment) و در صورت لزوم کد خطا است. این رجیسترها همیشه روی پشته قرار می‌گیرند، صرف‌نظر از سطح دسترسی.

2. سطوح دسترسی و مدیریت پشته

- پردازنده x86 دارای چندین سطح دسترسی است که از سطح 0 (حالت هسته، بالاترین سطح دسترسی) تا سطح 3 (حالت کاربر، پایین‌ترین سطح دسترسی) متغیر است. این ساختار به سیستم کمک می‌کند تا از دسترسی غیرمجاز و خطرات امنیتی جلوگیری کند.
- هر سطح دسترسی معمولاً پشته خاص خود را دارد. برای مثال، هسته سیستم یک پشته خاص برای انجام وظایف سطح سیستمی دارد، در حالی که هر فرآیند در حالت کاربر دارای پشته‌ای جداگانه برای اجرای خود است.

3. چرا تنها زمانی که سطح دسترسی تغییر می‌کند، ss و esp ذخیره می‌شوند؟

- زمانی که یک تغییر سطح دسترسی رخ می‌دهد (مثلاً تغییر از حالت کاربر به حالت هسته)، پردازنده نیاز دارد تا به پشته هسته سوئیچ کند. این تغییر ضروری است زیرا هسته باید از پشته‌ای جداگانه نسبت به حالت کاربر استفاده کند تا از مشکلات امنیتی و احتمال خرابی داده‌ها جلوگیری شود.
- برای انجام این سوئیچ، پردازنده مقادیر فعلی **ss** و **esp** (که مربوط به پشته حالت کاربر هستند) را ذخیره می‌کند تا بعداً زمانی که به حالت کاربر بازمی‌گردد، این مقادیر را بازیابی کرده و به همان نقطه‌ای که وقفه در آنجا رخ داده بود، بازگردد.

بدون ذخیره مقادیر **ss** و **esp** در هنگام تغییر سطح دسترسی، پردازنده قادر نخواهد بود موقعیت اصلی پشته حالت کاربر را دنبال کند و برگشت به فرآیند کاربر به درستی انجام نخواهد شد.

4. چرا همیشه ss و esp ذخیره نمی‌شوند؟

- در صورتی که تغییری در سطح دسترسی ایجاد نشود (مثلاً در حالتی که یک وقفه در حالت هسته رخ دهد)، پردازنده از پشته هسته موجود استفاده می‌کند و نیازی به ذخیره‌سازی **ss** و **esp** نیست زیرا پشته همان است و عوض نشده است.
- ذخیره‌سازی مکرر **ss** و **esp** می‌تواند بار اضافی بر پشته وارد کند و فضای بیشتری را برای ذخیره‌سازی اشغال کند، بدون آنکه لزومی به آن باشد.

5. توضیح اضافی در مورد **ss** و **esp** در معماری x86

- **(Stack Segment) ss**: این رجیستر به سگمنت پشته اشاره می‌کند. **ss** اطلاعاتی در مورد سگمنت حافظه‌ای که به عنوان پشته استفاده می‌شود، نگه می‌دارد. در حالت محافظت شده x86، حافظه به سگمنت‌ها تقسیم می‌شود و **ss selector** مربوط به سگمنت پشته فعلی را نگه می‌دارد. در حالت کاربر، **ss** به سگمنت پشته کاربر اشاره دارد و در حالت هسته به سگمنت پشته هسته اشاره می‌کند.
 - **(Extended Stack Pointer) esp**: این رجیستر موقعیت فعلی بالای پشته را نشان می‌دهد. **esp** در واقع اشاره‌گر به بالای پشته است و هنگامی که داده‌ای به پشته اضافه می‌شود، مقدار آن کاهش می‌یابد و وقتی داده‌ای از پشته برداشته می‌شود، افزایش می‌یابد. این رجیستر تعیین می‌کند که در کدام نقطه از پشته داده‌ها قرار خواهند گرفت.
- رجیستر **ss:esp** آدرس کامل بالای پشته را نشان می‌دهد، به طوری که **ss** پایه سگمنت پشته را تعیین می‌کند و **esp** آفست (فاصله) را فراهم می‌کند.

سوال ۵: در مورد توابع دسترسی به پارامترهای فراخوانی سیستمی به طور مختصر توضیح دهید. چرا در `argptr()` بازه آدرس‌ها بررسی می‌گردد؟ تجاوز از بازه معتبر، چه مشکل امنیتی ایجاد میکند؟ در صورت عدم بررسی بازها در این تابع، مثالی بزنید که در آن، فراخوانی سیستمی `read_sys()` اجرای سیستم را با مشکل روبرو سازد.

1. توابعی که پارامترهای فراخوانی سیستم رو دریافت می‌کنند.

این توابع توسط هسته سیستم برای گرفتن اطلاعاتی استفاده می‌شود که از طرف برنامه‌های کاربری به فراخوانی‌های سیستم ارسال شده. وقتی به برنامه کاربری به فراخوانی سیستم رو انجام می‌دهد، پارامترهایی که می‌دهد توای حافظه کاربر قرار دارند. هسته با استفاده از این توابع (`argint`، `argptr()` و ...) که

این پارامترها رو از حافظه کاربر به طور امن دریافت می‌کنه و از این که به آدرس‌های درست و معتبر دسترسی پیدا کنه، مطمئن می‌شه.

2. چرا `argptr()` آدرس‌ها رو چک می‌کنه؟

`argptr()` آدرس‌ها رو چک می‌کنه تا مطمئن بشه که آدرس‌هایی که از فضای کاربر ارسال می‌شن در بازه‌ای هستن که هسته می‌تونه بهشون دسترسی داشته باشه. این کار برای اینه که هسته از دسترسی به قسمت‌های غیرمجاز یا خطرناک حافظه جلوگیری کنه. اگه آدرس‌ها خارج از بازه‌ای باشن که کاربر می‌تونه بهش دسترسی داشته باشه، هسته از دسترسی به این آدرس‌ها جلوگیری می‌کنه تا از کرش سیستم یا مشکلات دیگه جلوگیری بشه.

3. چرا اگر آدرس‌ها از محدوده مجاز فراتر برن، مشکل امنیتی پیش میاد؟

اگه آدرسی که کاربر می‌ده از محدوده مجاز بیرون بره (مثلاً به جای حافظه کاربر به حافظه هسته اشاره کنه)، ممکنه یه مهاجم از این ضعف استفاده کنه و بتونه به داده‌های حساس هسته دسترسی پیدا کنه یا اونا رو تغییر بده. این می‌تونه منجر به آسیب‌پذیری‌های امنیتی بشه که ممکنه به کنترل غیرمجاز سیستم یا خرابی داده‌ها ختم بشه.

4. یه مثال از اینکه چرا `read_sys` ممکنه مشکل‌ساز بشه اگه آدرس‌ها چک نشه.

فرض کن یه کاربر یه اشاره‌گر اشتباه به `read_sys()` می‌ده که به یه بخش حساس از حافظه هسته اشاره می‌کنه. اگه `argptr()` چک نکنه که این آدرس در محدوده‌ی مجاز قرار داره یا نه، ممکنه `read_sys()` داده‌ها رو توی حافظه هسته بنویسه به جای حافظه کاربر. این می‌تونه باعث بشه که داده‌های مهم هسته خراب بشه و سیستم دچار مشکل بشه.

بررسی گام های اجرای فراخوانی سیستمی در سطح کرنل توسط gdb:

برای بررسی روند فراخوانی های سیستمی برنامه کوچک زیر نوشته و استفاده می شود که در آن به غیر فراخوانی هایی که برای نوشتن پیام در ترمینال صورت میگیرد تنها یک فراخوانی getpid() صورت گرفته و بعد از آن نیز ld مورد نظر در ترمینال چاپ میشود.

```

C test_syscall_gdb.c > main(void)
1  // test_syscall_gdb.c
2
3  #include "types.h"
4  #include "stat.h"
5  #include "user.h"
6
7  int main(void) {
8      // Make some system calls
9      printf(1, "Testing getpid system call\n");
10     int pid = getpid();
11     printf(1, "Process ID: %d\n", pid);
12     exit();
13 }
14

```

در ادامه سیستم عامل را با gdb اجرا می کنیم و بر روی ابتدا تابع syscall که در ابتدای تمامی فراخوانی های سیستمی اجرا می شود یک breakpoint قرار می دهیم. پس از اجرای برنامه سطح کاربر اضافه شده با دستور test_syscall_gdb به breakpoint مورد نظر میرسیم. اما اگر مقدار eax را بررسی کنیم با مقدار pid برابر نیست. علت آن است که همچنان به فراخوانی سیستمی مورد نظرمون نرسیده ایم و با چند بار تکرار دستور c یا همان continue به نقطه مورد نظرمون میرسیم. دستور bt در gdb یا همان (backtrace) توالی فراخوانی های تابع را نشان می دهد که به نقطه فعلی در نقطه break برنامه منتهی می شود که برای اشکال زدایی برای درک جریان اجرا و شناسایی مکان هایی که ممکن است کارها اشتباه انجام شود مفید است. خروجی این دستور در تصویر زیر آمده است که روند اجرای برنامه های مختلف تا رسیدن به نقطه فعلی را نشان می دهد:

```

sed "s/localhost:1234/localhost:26000/" < .gdbinit
*** Now run 'gdb'.
qemu-system-i386 -serial mon:stdio -drive file=fs
raw -drive file=xv6.img,index=0,media=disk,format=
::26000
xv6...
cpu0: starting 0
sb: size 1000 nblocks 941 ninodes 200 nlog 30 log
t 58
init: starting sh
$ Pooria@Ubuntu:~/Documents/OS/xv6-Modified_OS_La
e qemu-gdb
*** Now run 'gdb'.
qemu-system-i386 -serial mon:stdio -drive file=fs
raw -drive file=xv6.img,index=0,media=disk,format=
::26000
xv6...
cpu0: starting 0
sb: size 1000 nblocks 941 ninodes 200 nlog 30 log
t 58
init: starting sh
$ test_syscall_gdb
Testing getpid system call

line to your configuration file "/home/Pooria/.config/gdb/g
--Type <RET> for more, q to quit, c to continue without pag
For more information about this security protection see the
"Auto-loading safe path" section in the GDB manual.  E.g.,
info "(gdb)Auto-loading safe path"
(gdb) target remote localhost:26000
Remote debugging using localhost:26000
0x0000ffff in ?? ()
(gdb) break test_syscall_gdb.c:10
No source file named test_syscall_gdb.c.
Make breakpoint pending on future shared library load? (y n)
(gdb) break sysproc.c:42
Breakpoint 1 at 0x80105dbf: file sysproc.c, line 42.
(gdb) continue
Continuing.

Thread 1 hit Breakpoint 1, sys_getpid () at sysproc.c:42
42      return myproc()->pid;
(gdb) bt
#0  sys_getpid () at sysproc.c:42
#1  0x80104d88 in syscall () at syscall.c:159
#2  0x80106316 in trap (tf=0x8dfbefb4) at trap.c:43
#3  0x8010621a in alltraps () at trapasm.S:20
#4  0x8dfbefb4 in ?? ()

```

در این حالت با استفاده از دستور down میتوانیم در پشته تماس به اندازه یک فریم به پایینتر منتقل شویم. با استفاده از کلید های میان بر Ctrl+A + Ctrl+X و دستور layout split در پنل باز شده میتوانیم همزمان کد های اسمبلی و دستور متناظر با آن در فایل هایمان را مشاهده کنیم. با استفاده از دو دستور Si (پرش به اندازه یک دستور ماشین) و S (پرش به اندازه یک دستور در کد مورد نظر) آنقدری جلو میرویم تا به دستور بعد از دریافت pid برسیم. در این حالت اگر محتوای رجیستر eax را مشاهده کنیم همان مقدار pid برایمان نمایش داده می شود.

Breakpoint بر روی خط 159 کد زیر قرار داده شده است :

```

150 // syscall.c
151 int syscall_counts[MAX_SYSCALLS] = {0}; // Define the array with the new name
152
153 void syscall(void) {
154     int num;
155     struct proc *curproc = myproc();
156
157     num = curproc->tf->eax;
158     if (num > 0 && num < NELEM(syscalls) && syscalls[num]) {
159         curproc->tf->eax = syscall_counts[num];
160         curproc->syscall_counts[num]++; // Increment the count of the specific system call for the process
161         curproc->syscall_count++; // Increment the total number of system calls for the process
162         syscall_counts[num]++; // Increment the total number of system call usage count
163     } else {
164         // Handle invalid syscall number
165         curproc->tf->eax = -1;
166     }
167 }

```

پس از اولین برخورد به breakpoint مقدار eax به صورت زیر است.

```
Pooria@Ubuntu: ~/Documents/OS/xv6-Modified_OS_Lab
kill      2 8 14140
ln         2 9 14080
encode    2 10 16172
decode    2 11 14832
fibonacci 2 12 14752
ls         2 13 16432
mkdir     2 14 14196
rm         2 15 14180
sh         2 16 25068
stressfs  2 17 15016
usertests 2 18 60628
wc         2 19 15448
zombie    2 20 13764
test_palindrom 2 21 14228
test_move  2 22 14180
test_sort_sysc 2 23 14212
test_get_most_ 2 24 14432
test_list_proc 2 25 13836
test_syscall_g 2 26 13932
console   3 27 0
$ test_syscall_gdb
Testing getpid system call
Process ID: 6
$

(gdb) layout src
(gdb) print $eax
$1 = -1913503820
(gdb) info registers
eax      0x8df23fb4      -1913503820
ecx      0x0            0
edx      0x80105db9      -2146411079
ebx      0x80113834      -2146355148
esp      0x8df23f60      0x8df23f60
ebp      0x8df23f68      0x8df23f68
esi      0xb            11
edi      0x0            0
eip      0x80105dbf      0x80105dbf <sys_getpid+6>
eflags   0x286          [ IOPL=0 IF SF PF ]
cs       0x8            8
ss       0x10           16
ds       0x10           16
es       0x10           16
fs       0x0            0
gs       0x0            0
fs_base  0x0            0
gs_base  0x0            0
k_gs_base 0x0            0
cr0      0x80010011      [ PG WP ET PE ]
cr2      0x0            0
cr3      0x0            0
```

پنل کاربری دوگانه به صورت زیر است:

```
Pooria@Ubuntu: ~/Documents/OS/xv6-Modified_OS_Lab_Projects/Phase...
sysproc.c
37 }
38
39 int
40 sys_getpid(void)
41 {
42     return myproc()->pid;
}

B+> 0x80105dbf <sys_getpid+6>    call    0x80103fd7 <myproc>
0x80105dc4 <sys_getpid+11>      mov     0x10(%eax),%eax
0x80105dc7 <sys_getpid+14>      leave
0x80105dc8 <sys_getpid+15>      ret
0x80105dc9 <sys_sbrk>           push    %ebp
0x80105dca <sys_sbrk+1>          mov     %esp,%ebp

remote Thread 1.1 (src) In: sys_getpid      L42    PC: 0
(gdb) layout split
(gdb)
```

در تصویر بعدی نشان داده شده که همانطور که در انتهای برنامه سطح کاربر pid برابر با 5 چاپ شده در gdb نیز مقدار رجیستر eax برابر 5 است.

```

SeaBIOS (version 1.16.3-debian-1.16.3-2)

iPXE (https://ipxe.org) 00:03.0 CA00 PCI2.10 PnP PMM+1EFCAF60+1EF00

Booting from Hard Disk..xv6...
cpu0: starting 0
sb: size 1000 nblocks 941 ninodes 200 nlog 30 logstart 2 inodestart 8
init: starting sh
$ test_syscall_gdb
Testing getpid system call
Process ID: 3
$ testttt_sssyscall__gdbb
exec: fail
exec testttt_sssyscall__gdbb failed
$ test_syscall_gdb
Testing getpid system call
Process ID: 5
$

syscall.c
156
157     num = curproc->tf->eax;
158     if (num > 0 && num < NELEM(syscalls)) syscalls[num]
B+> 159     curproc->tf->eax = syscalls[num];
160     curproc->syscalls[num]++; // Increment the cou
161     curproc->syscall_count++; // Increment the tot
162     syscall_counts[num]++; //Increment the total n
163 } else {
164     // Handle invalid syscall number
165     curproc->tf->eax = -1;

0x80104d82 <syscall+33> test    %edx,%edx
0x80104d84 <syscall+35> je     0x80104da4 <syscall+67>
B+> 0x80104d86 <syscall+37> call   *%edx
0x80104d88 <syscall+39> mov    0x18(%ebx),%edx
0x80104d8b <syscall+42> mov    %eax,0x1c(%edx)
0x80104d8e <syscall+45> addl   $0x1,0x7c(%ebx,%esi,4)
0x80104d93 <syscall+50> addl   $0x1,0x20c(%ebx)
0x80104d9a <syscall+57> addl   $0x1,-0x7fee47e0(,%esi,4)
0x80104da2 <syscall+65> jmp     0x80104dab <syscall+74>
0x80104da4 <syscall+67> movl   $0xffffffff,0x1c(%eax)
0x80104dab <syscall+74> pop    %ebx

remote Thread 1.1 (src) In: syscall L159 PC: 0x80104d86
myproc () at proc.c:66
syscall () at syscall.c:160
(gdb) print $eax
$26 = 5
(gdb) c
Continuing.

Thread 1 hit Breakpoint 3, syscall () at syscall.c:159
(gdb) delete 3
(gdb) c
Continuing.

```

اضافه کردن فراخوانی سیستمی جدید:

برای اضافه کردن فراخوانی سیستمی جدید باید مراحل زیر را انجام دهیم:

(1) ابتدا در فایل "syscall.h" ؛ id مربوط به فراخوانی جدید را تعریف می‌کنیم.

```
C syscall.h > SYS_sleep
1 // System call numbers
2 #define SYS_fork 1
3 #define SYS_exit 2
4 #define SYS_wait 3
5 #define SYS_pipe 4
6 #define SYS_read 5
7 #define SYS_kill 6
8 #define SYS_exec 7
9 #define SYS_fstat 8
10 #define SYS_chdir 9
11 #define SYS_dup 10
12 #define SYS_getpid 11
13 #define SYS_sbrk 12
14 #define SYS_sleep 13
15 #define SYS_uptime 14
16 #define SYS_open 15
17 #define SYS_write 16
18 #define SYS_mknod 17
19 #define SYS_unlink 18
20 #define SYS_link 19
21 #define SYS_mkdir 20
22 #define SYS_close 21
23 #define SYS_create_palindrome 22
24 #define SYS_move_file 23
25 #define SYS_sort_syscalls 24
26 #define SYS_get_most_invoked_syscall 25
27 #define SYS_list_all_processes 26
```

2) در فایل "user.h" فراخوانی جدید را همراه با نوع آرگومان های ورودی و خروجی فراخوانی declare میکنیم تا برنامه های سطح کاربر بتوانند فراخوانی انجام بدهند.

```
C user.h > get_most_invoked_syscall(int)
18 int link(const char*, const char*);
19 int mkdir(const char*);
20 int chdir(const char*);
21 int dup(int);
22 int getpid(void);
23 char* sbrk(int);
24 int sleep(int);
25 int uptime(void);
26
27 // ulib.c
28 int stat(const char*, struct stat*);
29 char* strcpy(char*, const char*);
30 void *memmove(void*, const void*, int);
31 char* strchr(const char*, char c);
32 int strcmp(const char*, const char*);
33 void printf(int, const char*, ...);
34 char* gets(char*, int max);
35 uint strlen(const char*);
36 void* memset(void*, int, uint);
37 void* malloc(uint);
38 void free(void*);
39 int atoi(const char*);
40
41
42 // Added system calls
43 int create_palindrome(int num);
44 int move_file(const char *src_file, const char *dest_dir);
45 int sort_syscalls(int pid);
46 int get_most_invoked_syscall(int pid);
47 int list_all_processes(void);
```


3) پیاده سازی فراخوانی سیستمی در کرنل: تابعی که هنگام فراخوانی سیستمی صدا زده میشود را در فایل "sysproc.c" تعریف میکنیم (definition تابع). در تصویر زیر پیاده سازی فراخوانی create_palindrome آمده است. در این تابع ابتدا عدد مورد نظر کاربر توسط argint دریافت و در num ذخیره میشود. همچنین اینکه ورودی به تابع داده شده یا نه را بررسی میکند و در صورت عدم وارد شدن ورودی از تابع خارج شده و -1 را برمیگرداند. در صورتی که عدد ورودی صفر باشد خود صفر به عنوان خروجی برگردانده میشود. علت جدا کردن آن به عنوان یک حالت خاص آن است که برای به دست آوردن عبارت برعکس شده همواره ورودی را بر 10 تقسیم میکنیم و باقی مانده آن را در نظر میگیریم که در صورت صفر بودن تابع درست عمل نخواهد کرد.

در حلقه while بعدی تا رسیدن به صفر متغیر temp که در ابتدا برابر عددمان است را بر 10 تقسیم کرده و باقی مانده آن را به عنوان رقم عدد برعکس شده (reversed) ذخیره میکنیم و این کار را تا صفر شدن temp ادامه میدهیم. در این مرحله عدد و برعکس آن را پشت یکدیگر چاپ میکنیم. علت این کار این است که عدد palindrome محاسبه شده میتواند مقادیر بسیار زیادی داشته باشد و overflow رخ بدهد. اما با استفاده از این روش اعداد با تعداد ارقام خیلی بیشتر را نیز میتوان به صورت palindrome شده نوشت.

```
C sysproc.c > sys_create_palindrome(void)
93  int
94  sys_create_palindrome(void)
95  {
96      int num;
97      if (argint(0, &num) < 0)
98          return -1;
99      if(num == 0){
100         cprintf("Palindrome: %d\n",num);
101         return 0;
102     }
103     int reversed = 0, temp = num;
104     while (temp != 0) {
105         reversed = reversed * 10 + temp % 10;
106         temp /= 10;
107     }
108     cprintf("Palindrome: %d%d\n", num,reversed);
109
110     return 0;
111 }
```

4) فایل "syscall.c" را تغییر داده و فراخوانی جدید را به لیست فراخوانی های موجود در system call table اضافه میکنیم.

```
C syscall.c > syscall(void)
120 static int (*syscalls[])(void) = {
121     [SYS_fork]      sys_fork,
122     [SYS_exit]      sys_exit,
123     [SYS_wait]      sys_wait,
124     [SYS_pipe]      sys_pipe,
125     [SYS_read]      sys_read,
126     [SYS_kill]      sys_kill,
127     [SYS_exec]      sys_exec,
128     [SYS_fstat]     sys_fstat,
129     [SYS_chdir]     sys_chdir,
130     [SYS_dup]       sys_dup,
131     [SYS_getpid]    sys_getpid,
132     [SYS_sbrk]      sys_sbrk,
133     [SYS_sleep]     sys_sleep,
134     [SYS_uptime]    sys_uptime,
135     [SYS_open]      sys_open,
136     [SYS_write]     sys_write,
137     [SYS_mknod]     sys_mknod,
138     [SYS_unlink]    sys_unlink,
139     [SYS_link]      sys_link,
140     [SYS_mkdir]     sys_mkdir,
141     [SYS_close]     sys_close,
142
143     [SYS_create_palindrome] sys_create_palindrome,
144     [SYS_move_file]        sys_move_file,
145     [SYS_sort_syscalls]    sys_sort_syscalls,
146     [SYS_get_most_invoked_syscall] sys_get_most_invoked_syscall,
147     [SYS_list_all_processes] sys_list_all_processes,
148 };
```

(5) در "syscall.c" تابع مربوط به فراخوانی سیستمی را declare میکنیم.

```
C syscall.c > syscall(void)
1  ✓ #include "types.h"
2  #include "defs.h"
3  #include "param.h"
4  #include "memlayout.h"
5  #include "mmu.h"
6  #include "proc.h"
7  #include "x86.h"
8  #include "syscall.h"
9  // int syscalls[MAX_SYSCALLS] = {0}; // Initialize with default values if needed
10
11
12  // syscall.c
13
14  // Existing includes and definitions...
15
16  extern int sys_create_palindrome(void);
17  extern int sys_move_file(void);
18  extern int sys_sort_syscalls(void);
19  extern int sys_get_most_invoked_syscall(void);
20  extern int sys_list_all_processes(void);
```

(6) فایل "usys.s" را تغییر میدهیم تا یک رابط برای برنامه های سطح کاربر برای صدا زدن فراخوانی جدید ایجاد کنیم.

```
ASM usys.S
22  SYSCALL(unlink)
23  SYSCALL(fstat)
24  SYSCALL(link)
25  SYSCALL(mkdir)
26  SYSCALL(chdir)
27  SYSCALL(dup)
28  SYSCALL(getpid)
29  SYSCALL(sbrk)
30  SYSCALL(sleep)
31  SYSCALL(uptime)
32
33
34  SYSCALL(create_palindrome)
35  SYSCALL(move_file)
36  SYSCALL(sort_syscalls)
37  SYSCALL(get_most_invoked_syscall)
38  SYSCALL(list_all_processes)
```

7) در این مرحله یک برنامه سطح کاربر برای تست کردن عملکرد فراخوانی سیستمی می‌نویسیم و در آن فراخوانی مورد نظرم را صدا می‌زنیم. در تصویر زیر برنامه create_palindrome آمده است.

در کد داده شده ابتدا بررسی میشود که ورودی به تابع داده شده و آیا به تعداد مناسب ورودی داده شده است یا خیر. به این علت که تابع atoi خروجی صفر را برای رشته‌های غیر عددی میدهد برای تمایز میان ورودی عدد 0 و رشته حرفی بررسی میکنیم که اولین کاراکتر ورودی چیست. برای رشته حروف پیغامی در ترمینال چاپ میشود که نحوه استفاده از برنامه را توضیح میدهد و برای ورودی‌های معتبر تابع مربوط به فراخوانی سیستمی صدا زده میشود.

```
C test_palindrome.c > ...
1  #include "types.h"
2  #include "stat.h"
3  #include "user.h"
4
5  int main(int argc, char *argv[]) {
6      if (argc != 2) {
7          printf(2, "Usage: test_palindrome <number>\n");
8          exit();
9      }
10
11     int num = atoi(argv[1]);
12     if(num == 0 && argv[1][0] != '0'){
13         printf(2, "Usage: test_palindrome <number>\n");
14         exit();
15     }
16     create_palindrome(num);
17
18     exit();
19 }
20
```

8) در آخر "Makefile" را ویرایش میکنیم: نام برنامه سطح کاربر اضافه شده را در بخش UPROGS اضافه میکنیم تا بتوانیم در ترمینال آن را صدا زده و استفاده کنیم.

```
M Makefile
171 UPROGS=\
172     _cat\
173     _echo\
174     _forktest\
175     _grep\
176     _init\
177     _kill\
178     _ln\
179     _encode\
180     _decode\
181     _fibonacci\
182     _ls\
183     _mkdir\
184     _rm\
185     _sh\
186     _stressfs\
187     _usertests\
188     _wc\
189     _zombie\
190     _test_palindrome\
191     _test_move\
192     _test_sort_syscalls\
193     _test_get_most_invoked\
194     _test_list_processes\
195
```